

zooals ze zijn. — Hij keurt, de secretaris van Loftinge, hij keurt altijd. En hij blijft de keurder en de speurder, na dien eenen nacht van een wreed avontuur, waarin het lot met hem gespeeld had, om aan Loftinge het eene schandaal, de ééne gebeurtenis te geven, waarop het weer jaren zou kunnen teren.

De ervaren menschenkenner, die den dienstijver zijner ambtenaren terstond doorzag, en de intriges van de raadsleden, hij doorziet opeens, met visioenaire helderheid den mensch, dien hij dertig jaar verborgen had gehouden achter zijn manieën. Hij keurt, de secretaris van Loftinge, hij keurt zichzelf. — Hij weet, dat hij er nooit ingelooopen zou zijn, als een jongen van twintig jaar, wanneer niet naast de andere dogma's, waarin Loftinge zijn bewoners gevangen hield, bij hem dat ééne onvernietigbare, maar thans vernietigde dogma had postgevat: dát er nog eenmaal een uitkomst zou verschijnen, dat er nog eenmaal een jeugd zou komen en een verlossing, een opheffing der dingen waarin hij was vastgeleefd. — Hij weet, dat hij in de auto, die hem van Loftinge heenvoerde in snelle vaart, zich had bedronken aan zijn verbeeldingen, hij weet, dat zijn diepste wezen op weg was geweest naar de gezantschapspost in Parijs, en dat hij op zijn romantische vaart terecht was gekomen in een danszaal van een provinciale havenstad, door welke hij niet eens volwaardig was bevonden. —

Afgrond, ja de afgrond, vóór hem en achter hem, en terzijde, de afgrond van zijn leven. — Deze wanhopige, zielige narcose, dit fiasco van zijn gedroomde grootheid, van zijn gedroomde vrijheid leidde tot een bekentenis. — Tot de bekentenis van hen, die moeten sterven: dat zij niets meer zijn. Dat er een leven achter hen ligt, dat voor eeuwig verloren ligt in zijn vruchteloosheid, een leven, waarvan geen hernemen mogelijk is. Wat heb ik gedaan, ik, Willem van Rupelmonde? Ik ben gevluht voor mijzelf, uit mijn woning, uit mijn porcelein-verzameling, wèg van mijn matrone, weg van het stadhuis van Loftinge, weg uit de kamer met den zwanenzetel en met het rijnwijn roemergroene licht. Ik ben gevluht voor mijzelf, en ik had mijzelf als een schaduw achter mij. Ik heb de jeugd terug willen grijpen, ik, met mijn martiale snorren en mijn vermeende vitaliteit.

Ik, die een kind van het avontuur ben, en die op zijn zestigste nog een vlaag krijgt, om de onveranderlijkheid der dingen te breken. Maar ik die ben uitgeworpen door het leven, verlaten en op straat gezet. —

En dát is dan het eenige, het mannelijke, wat mij te doen staat: mijn lot te begrijpen, en terug te keeren naar Loftinge. Loftinge, waar men nu praten gaat, Loftinge, dat door mij gerukt is uit zijn paisibel leven, Loftinge, dat zal gaan kwebbelen over een onteerden secretaris. Wie was het ook weer, welk oud, bekend gezicht, verscheen opeens, waarin heel de stad mij kwam controleren, op het hachelijkste moment?

Maar wanneer van Rupelmonde zich het vogelensnuit herinnert van den